

4 SEM TDC COAC (CBCS) CC 403

2025

(May/June)

COMMERCE

Paper : CC-403

(**Cost Accounting**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) Fill in the blanks : 1×4=4

- (i) The term _____ refers to the process of accounting for cost.
- (ii) As per VED analysis, spares are classified as Vital, Essential and _____.
- (iii) Inadequate job security and retirement benefits is an _____ cause of labour turnover.

(iv) Variable overhead cost per unit remains _____ irrespective of change in the output level.

(b) Choose the correct answer : $1 \times 4 = 4$

(i) Salary of storekeeper is an example of production/administration/selling overhead.

(ii) Cost of abnormal idle time is treated as direct wages/overhead/costing profit and loss item.

(iii) In case of falling prices, LIFO/FIFO/weighted average method of pricing material issues reports lower income.

(iv) Contract costing is a method/technique of costing.

2. Write notes on any *four* of the following :

$4 \times 4 = 16$

(a) Significance of cost accounting as a managerial tool

(b) ABC analysis

(c) Causes of labour turnover

(d) Causes of under- and over-absorption of overheads

(e) Components of cost sheet

3. (a) The cost of sales of product P is made up as follows :

	₹
Materials used in manufacturing	54,000
Materials used in primary packing	10,000
Materials used in selling the product	1,500
Materials used in the factory	750
Materials used in the office	1,250
Labour required in producing	10,000
Labour required for factory supervision	2,000
Direct expenses	5,000
Indirect expenses (factory)	1,000
Administration expenses	1,250
Depreciation on office building and equipment	750
Depreciation on factory building	1,750
Selling expenses	3,500
Freight on materials purchased	6,000
Advertising	1,250

Assuming that all the goods manufactured are sold, what should be the selling price to obtain a profit of 20% on selling price?

14

Or

(b) Explain the concept of 'materials control'. What are its objectives? State how perpetual inventory system helps in achieving the objectives of materials control.

$4 + 3 + 7 = 14$

4. (a) From the following particulars, you are required to work out the earning of a worker for a week under (i) straight piece rate, (ii) differential piece rate, (iii) Halsey premium scheme (50% sharing) and (iv) Rowan premium scheme :

14

Weekly working hours—48 hours

Hourly wage rate—₹ 7.50

Piece rate per unit—₹ 3.00

Normal time taken per unit—24 minutes

Normal output per week—120 units

Actual output for the week—150 units

Differential piece rate—80% of piece rate when output below normal and 120% of piece rate when output above normal.

Or

- (b) What do you understand by 'idle time' and 'overtime'? How will you treat idle time and overtime in Cost Accounts?

7+7=14

5. (a) Following are the annual expenses incurred in a shop where work is done by 10 identical machines :

- (i) Rent and rates for the shop—
₹ 9,600

- (ii) Depreciation for the 10 machines—
₹ 50,000

- (iii) Repairs and maintenance for each machine—₹ 2,000

- (iv) Power consumed @ ₹ 5 per unit for the shop ₹ 12,00,000

- (v) Electric charges for lights in the shop—₹ 10,800

- (vi) There are four attendants for 10 machines and each of them is paid ₹ 1,600 per month

- (vii) Supervision for 10 machines in the shop—there are two supervisors whose total emoluments are ₹ 2,500 per month

- (viii) Sundry supplies—lubricants, cotton waste, etc. for the shop—₹ 9,000

- (ix) Interest paid on bank loan taken for the purchase of machines—
₹ 50,000

A machine uses 10 units of power per hour.

Calculate the Machine Hour Rate for a machine for the year.

14

Or

- (b) What do you understand by allocation and apportionment of overhead? How and on what basis the overheads are apportioned in primary and secondary distribution? 6+8=14

6. (a) From the following figures, prepare a reconciliation statement and determine financial profit or Loss : 14

Net profit as per costing record	₹ 66,760
Factory over heads under-recovered in costing	5,700
Administrative overheads recovered in excess	4,250
Depreciation charged in financial books	3,660
Depreciation recovered in cost books	3,950
Interest received but not included in costing	450
Income tax provided in financial books	600
Bank interest credited in financial books	230
Stores adjustment (credited in financial books)	420
Depreciation of stock charged in Financial Account	860
Dividend appropriated in Financial Accounts	1,200
Loss due to theft provided only in financial books	260

Or

- (b) (i) How is job costing differ from process costing?
(ii) How are normal and abnormal losses treated in process costing? 7+7=14

[ASSAMESE VERSION]

1. (a) খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×4=4

- (i) _____ হ'ল ব্যয় নিৰ্ণয়ৰ বাবে কৰা হিচাপৰ এটি পৰ্যায়।
(ii) VED বিশ্লেষণৰ ক্ষেত্ৰত অতিৰিক্ত দ্ৰব্য অংশৰ শ্ৰেণীবিভাজন হ'ল Vital, Essential আৰু _____।
(iii) অসমুচিত চাকৰী নিৰাপত্তা আৰু অৱসৰকালীন সুবিধা _____ শ্ৰমিকৰ গমনাগমনৰ কাৰণ।
(iv) উৎপাদনৰ পৰিবৰ্তন হ'লে প্ৰতি গোটৰ পৰিবৰ্তনশীল ব্যয় _____।

- (b) শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি লিখা : 1×4=4

- (i) গুদাম ঘৰ ৰখীয়াৰ দৰমহা উৎপাদন/প্ৰশাসনীয়/বিক্ৰী উপৰি ব্যয়ৰ উদাহৰণ।
(ii) অসাধাৰণ কৰ্মহীন সময়ত ব্যয়ক প্ৰত্যক্ষ মজুৰী/উপৰি ব্যয়/ব্যয় লাভ-লোকচান হিচাপত ধৰা হয়।
(iii) নিম্নগামী মূল্যৰ ক্ষেত্ৰত LIFO/FIFO/weighted average পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগে নিম্ন আয় দেখুৱায়।
(iv) ঠিকা হিচাপক ব্যয় হিচাপৰ এটি পদ্ধতি/কৌশল বুলি ধৰা হয়।

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : $4 \times 4 = 16$

- (a) ব্যৱসায় পৰিচালনাৰ আহিলা হিচাপে ব্যয় হিচাপৰ
প্ৰয়োজনীয়তা
- (b) ABC বিশ্লেষণ
- (c) শ্ৰমিকৰ গমনাগমনৰ কাৰণসমূহ
- (d) উপবিব্যয়ৰ অধিশোহন বা অৱশোহনৰ কাৰণ
- (e) ব্যয় তালিকাৰ সংযোগী

3. (a) উৎপাদিত দ্ৰব্য Pৰ বিক্ৰী ব্যয় তলত দিয়া ধৰণৰ :

	টকা
উৎপাদনত ব্যৱহৃত সামগ্ৰী	54,000
বাকচৰ বাবে ব্যৱহৃত সামগ্ৰী	10,000
উৎপাদিত দ্ৰব্য বিক্ৰীৰ বাবে ব্যৱহৃত সামগ্ৰী	1,500
কাৰখানাত ব্যৱহৃত সামগ্ৰী	750
কাৰ্যালয়ত ব্যৱহৃত সামগ্ৰী	1,250
উৎপাদনত প্ৰয়োজন হোৱা মজুৰী	10,000
কাৰখানা চোৱা-চিতাৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা মজুৰী	2,000
প্ৰত্যক্ষ ব্যয়	5,000
কাৰখানাৰ পৰোক্ষ ব্যয়	1,000
প্ৰশাসনীয় ব্যয়	1,250
কাৰ্যালয় ভৱন আৰু যন্ত্ৰপাতিৰ অৱক্ষয়	750
কাৰখানা ভৱনৰ অৱক্ষয়	1,750
বিক্ৰী ব্যয়	3,500
সামগ্ৰী ক্ৰয়ত দিয়া ভাড়া	6,000
বিজ্ঞাপন	1,250

উৎপাদিত সকলো দ্ৰব্য বিক্ৰী হোৱা বুলি ধৰি বিক্ৰী মূল্যৰ
ওপৰত শতকৰা 20% লাভাংশত বিক্ৰী মূল্য নিৰ্ণয়
কৰা।

14

নাইবা

- (b) 'সামগ্ৰী নিয়ন্ত্ৰণ'ৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা। ইয়াৰ উদ্দেশ্য কি?
সামগ্ৰী নিয়ন্ত্ৰণত ফলপ্ৰাপ্তিৰ বাবে নিত্য মজুত সম্ভাৰ
পদ্ধতিয়ে কেনেকৈ সহায় কৰে, ব্যাখ্যা কৰা। $4+3+7=14$

4. (a) তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা এজন শ্ৰমিকৰ এক সপ্তাহৰ
আয় নিৰ্ণয় কৰা (i) নিৰ্দ্ধাৰিত গোট হ'ব, (ii) পৰিৱৰ্তিত
গোট হ'ব, (iii) হালচে প্ৰিমিয়াম আঁচনি (50%
sharing) আৰু (iv) বৰান প্ৰিমিয়াম আঁচনিৰ ব্যৱহাৰ
কৰি :

14

সাপ্তাহিক কৰ্মক্ষম—48 ঘণ্টা

প্ৰত্যেক ঘণ্টাত মজুৰী হ'ব—7.50 টকা

প্ৰত্যেক গোটৰ মূল্য—3.00 টকা

প্ৰত্যেক গোটত লোৱা সময়—24 মিনিট

অনুমানিক সাপ্তাহিক উৎপাদন—120 গোট

প্ৰকৃত সাপ্তাহিক উৎপাদন—150 গোট

পৰিৱৰ্তিত হ'ব—অনুমানি উৎপাদনৰ তলত—80%

অনুমানিক উৎপাদনৰ ওপৰত—120%

নাইবা

- (b) 'কৰ্মহীন সময়' আৰু 'অতিৰিক্ত সময়' বুলিলে কি বুজা?
ব্যয় হিচাপত কৰ্মহীন সময় আৰু অতিৰিক্ত সময়ৰ
সমযোজনা কেনেকৈ কৰা হয়? $7+7=14$

5. (a) একে ধৰণৰ 10টা মেচিন ব্যৱহৃত এটা কাৰখানাত ব্যয় হোৱা বাৰ্ষিক খৰছসমূহ এনেধৰণৰ :

- (i) কাৰখানাৰ ভাড়া—9,600 টকা
- (ii) 10টা মেচিনৰ অৱক্ষয়—50,000 টকা
- (iii) প্ৰত্যেকটো মেচিনৰ মেৰামতি—2,000 টকা
- (iv) প্ৰত্যেক গোটত 5 টকাকৈ কাৰখানাৰ শক্তি—12,00,000 টকা
- (v) কাৰখানাৰ বিজুলী ব্যয়—10,800 টকা
- (vi) কাৰখানাত 10 টা মেচিনৰ বাবে চাৰিজন সহযোগী দিয়া হ'ল আৰু প্ৰত্যেককে মাহিলি 1,600 টকাকৈ দিয়া হয়
- (vii) কাৰখানাৰ চোৱা-চিতাৰ বাবে দুজন নিৰীক্ষক দিয়া হয় আৰু দুয়োজনৰ মুঠ 2,500 টকা মাহিলি দিয়া হয়
- (viii) কাৰখানাৰ বাবে মুঠ তেল, কপাহ, ইত্যাদি দিয়া হয়—9,000 টকা
- (ix) মেচিন ক্ৰয় কৰাৰ বাবে বেংক ঋণৰ সুত দিয়া হয়—50,000 টকা

প্ৰত্যেকটো মেচিনে প্ৰতি ঘণ্টাত 10 একক শক্তি ব্যৱহৃত হয়।

এটি মেচিনৰ বাবে মেচিন ঘণ্টা হাৰ নিৰ্ণয় কৰা। 14

নাইবা

(b) উপৰি ব্যয়ৰ বাঁটন আৰু বিতৰণ বুলিলে কি বুজা? প্ৰাথমিক আৰু পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত উপৰি ব্যয়ৰ বিতৰণ কিহৰ ভিত্তিত আৰু কেনেকৈ কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা। 6+8=14

6. (a) তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা এখনি সমিলমিল বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা : 14

	টকা
ব্যয় হিচাপৰ সতে নিৰ্ধাৰণ কৰা লাভ	66,760
ব্যয় হিচাপত কাৰখানা উপবিবায় অংশগ্ৰহণ	5,700
প্ৰশাসনীয় উপবিবায় অধিসংগ্ৰহ	4,250
বিস্তীৰ্ণ হিচাপত অৱক্ষয় ধৰা হয়	3,660
ব্যয় হিচাপত অৱক্ষয় সংগ্ৰহ	3,950
ব্যয় হিচাপত সুত সংগ্ৰহ অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা (দেখুওৱা) নাই	450
বিস্তীৰ্ণ হিচাপত আয়কৰ ধাৰ্য কৰা হ'ল	600
বিস্তীৰ্ণ হিচাপত বেংকৰ সুতৰ হাৰ প্ৰদানত ধৰা হ'ল	230
বিস্তীৰ্ণ হিচাপত মজুত সত্তাৰ প্ৰদানত ধৰা হ'ল	420
বিস্তীৰ্ণ হিচাপত মজুত সত্তাৰ অৱক্ষয় ধৰা হয়	860
বিস্তীৰ্ণ হিচাপত লাভাংশ বিতৰণ দেখুওৱা হ'ল	1,200
চুৰি হোৱা দ্ৰব্যৰ লোকচান কেৱল বিস্তীৰ্ণ হিচাপত দেখুওৱা হ'ল	260

নাইবা

(b) (i) জৰ কষ্টিং আৰু প্ৰচেছ কষ্টিঙৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(ii) পৰ্যায় ব্যয় হিচাপ (process costing)ত স্বাভাৱিক আৰু অস্বাভাৱিক লোকচানৰ সময়োজ্ঞনা কেনেকৈ কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা। 7+7=14

***